

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIETII**

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-07-57
E-mail: sectiamed@asm.md



**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

Stefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-07-57
E-mail: sectiamed@asm.md

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIETII

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.8007.06 „Chirurgia modernă personalizată în diagnosticul și tratamentul complex al tumorilor la copii”, conducătorul proiectului – ȚÎBÎRNĂ Gheorghe, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar, academician al AŞM (Prioritatea Strategică I: Sănătate), perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Ședința comună a AŞM și Consiliului științific al USMF „Nicolae Testemițanu” din 30.11.21 și a concluziilor experților.

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2021 20.80009.8007.06 „Chirurgia modernă personalizată în diagnosticul și tratamentul complex al tumorilor la copii”, conducătorul proiectului – ȚÎBÎRNĂ Gheorghe, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar, academician al AŞM, USMF „Nicolae Testemițanu”.

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbatările din cadrul audierii publice și avizele experților, se aproba următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Excelent**” (punctaj calculat – 51,0).

Calificative pe criterii:

I) *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului - “excellent”.*

- au fost efectuate: examenul preventiv complex, multidisciplinar a 541 de copii cu vârste cuprinse între 0 și 18 ani în scopul depistării precoce a tumorilor și proceselor pretumorale din regiunea cap și gât, baza craniului, creier și cavitarea toraco-abdominală.
- a fost realizat examenul complex multidisciplinar al copiilor cu tumori (primari și aflați la evidență). Au fost luați în evidență 197 copii cu tumori benigne și maligne.
- au fost optimizate tehniciile de diagnostic, diagnostic diferențial imagistic și de laborator.

II) *Diseminarea rezultatelor obținute - “excellent”.*

- compendiu – 1
- articole în reviste naționale – 16
- comunicări la conferințe și simpozioane – 23
- organizată 1 Conferință națională științifico-practică cu participare internațională.

III) *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare - “excellent”.*

- brevete de invenții – 2.

Rezultatele studiului vor permite elaborarea și implementarea tacticii noi de tratament chirurgical al cancerului la copii în funcție de factorii anatomo-morfo-imunologici, tratamentul

personalizat complex a copiilor cu tumori (în regiunile capului și gâtului, toraco-abdominale, la baza craniului și creier), va contribui la scăderea morbidității și mortalității oncologice și va favoriza creșterea ratei de supraviețuire (de la circa 36% până la 51%) la distanța de 5 ani.

IV) *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat - “excellent”.*
Ponderea tinerilor cercetători – 25,9%.

V) *Colaborarea națională/internațională în cadrul proiectului - “excellent”.*
Colaborarea cu 4 instituții naționale și 6 instituții internaționale.

Recomandări - **Se recomandă continuarea realizării proiectului.**

**Adjunctul conducătorului
Secției Științe ale Vieții
a AŞM, academician**

Eva GUDUMAC

**Secretar Științific al Secției
Științe ale Vieții a AŞM,
doctor**

Leonid CHIȘLARU